

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 12045/2022
12.10.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић, Драгане Миросављевић, Бисерке Живановић и Зорана Хацића, чланова већа, у парници тужиле АА из ... и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Видосав Рудић, адвокат из ..., против тужених ВВ и ГГ, обоје из ..., чији је заједнички пуномоћник Игор Сињери, адвокат из ..., ради чинидбе, одлучујући о ревизији тужених изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 998/22 од 12.05.2022. године, у седници одржаној 12.10.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужених изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 998/22 од 12.05.2022. године, у усвајајућем делу одлуке о главној ствари у ставу првом изреке, у делу којим је одлучено о валути за испуњење потраживања тужилаца.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ: пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 998/22 од 12.05.2022. године, у ставу првом изреке, у усвајајућем делу одлуке о главној ствари и пресуда Основног суда у Новом Саду П 16569/2021 од 24.12.2021. године, у ставу другом изреке, обе у погледу валуте испуњења признатог потраживања тужилаца, тако што се тужени солидарно обавезују да тужиоцима њихово признато потраживање од по 4.000 евра, на име враћања зајма, са законском затезном каматом од 04.06.2018. године па до исплате, исплате у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате.

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужених изјављеној против преосталог дела пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 998/2022 од 12.05.2022. године, па се њихова ревизија **ОДБАЦУЈЕ**.

ОДБИЈА СЕ захтев тужених за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П 16569/2021 од 24.12.2021. године, ставом првим изреке, одлучено је да се тужбени захтев делимично усваја. Ставом другим изреке, тужени су обавезани да тужиоцима солидарно исплате сваком износ од по 4.000 евра на име враћања зајма, са законском затезном каматом од 04.06.2018.

године, као и да солидарно тужиоцима исплате износ од 207.175,00 динара, на име трошкова парничног поступка, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужилаца за досуђење законске затезне камате на досуђени износ од 01.08.2011. године до 04.06.2018. године, као и захтев тужилаца за исплату законске затезне камате на досуђени износ трошкова од дана пресуђења до извршности пресуде.

Апелациони суд у Новом Саду је, пресудом Гж 998/22 од 12.05.2022. године, ставом првим изреке, одбио жалбу тужених и потврдио пресуду Основног суда у Новом Саду П 165569/21 од 24.12.2021. године, у усвајајућем делу одлуке о главној ствари и у делу одлуке о трошковима парничног поступка (став други изреке). Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужених за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени су изјавили благовремену ревизију због погрешне примене материјалног права и предложили да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној, на основу одредбе члана 404. Закона о парничном поступку, а ради уједначавања судске праксе. Трошкове ревизијског поступка су тражили опредељено.

Одредбом члана 404. став 1. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11 ... 18/20), прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија).

По оцени Врховног касационог суда, у конкретном случају је посебна ревизија тужених дозвољена ради уједначавања судске праксе у погледу валуте за испуњење новчане обавезе која гласи на плаћање у инострану валуту.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у ставу првом изреке, донео применом одредбе члана 404. став 2. Закона о парничном поступку.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у усвајајућем делу одлуке о главној ствари, у делу којим је одлучено о валути за испуњење потраживања тужилаца, на основу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку и утврдио да је ревизија тужених основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка прописана одредбом члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, основ потраживања тужилаца је враћање зајма од укупно 8.000 евра, са припадајућом каматом, у смислу одредбе члана 562. и 557. Закона о облигационим односима.

Код таквог стања ствари, тужени основано у ревизији указују на погрешну примену материјалног права, при одлучивању нижестепених судова о валути за испуњење потраживања тужилаца.

Одредбом члана 395. Закона о облигационим односима, прописано је да ако новчана обавеза гласи на плаћање у некој страниј валути или злату, њено испуњење се може захтевати у домаћем новцу према курсу који важи у тренутку испуњења обавезе.

Пошто у конкретном случају новчана обавеза гласи на плаћање у страниј валути следи да су тужени дужни да је испуне у динарској противвредности, јер потраживање може бити одређено у страниј валути, али се његова исплата може захтевати само у домаћем новцу.

Из изложених разлога Врховни касациони суд је одлуку као у ставу другом изреке донео применом одредбе члана 416. став 1. Закона о парничном поступку, пошто су нижестепени судови погрешно применили материјално право при одлучивању о валути за испуњење предметног потраживања тужилаца.

По оцени Врховног касационог суда, нису испуњени законски услови за одлучивање о ревизији тужених, као изузетно дозвољеној, у смислу одредбе члана 404. став 1. Закона о парничном поступку, у преосталом делу побијане одлуке. Предмет тражене правне заштите је враћање зајма, а одлука нижестепених судова је заснована на примени правила о терету доказивања прописаном одредбом члана 231. Закона о парничном поступку, и релевантног материјалног права (члан 562. став 1. Закона о облигационим односима). Пошто се посебна ревизија не може да изјави због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања, нити због повреде процесног закона, следи да је у погледу одлуке о главној ствари посебна ревизија тужених недозвољена.

Врховни касациони суд је испитао дозвољеност изјављене ревизије, у смислу одредбе члана 410. став 2. Закона о парничном поступку и утврдио да ревизија није дозвољена.

Тужбом од 04.06.2018. године, тужиоци су тражили враћање зајма од 8.000 евра са припадајућом каматом, а вредност предмета спора је 960.000,00 динара.

Одредбом члана 403. став 3. Закона о парничном поступку, прописано је да ревизија није дозвољена у имовинско-правним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе.

Пошто је вредност предмета спора испод 40.000 евра, као граничног износа за дозвољеност ревизије, следи да ревизија није дозвољена.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у ставу трећем изреке донео на основу одредбе члана 404. став 2. и 413. Закона о парничном поступку.

Одлуку као у ставу четвртом изреке, Врховни касациони суд је донео применом одредбе члана 153., у вези члана 165. став 1. Закона о парничном поступку, имајући у

виду да су тужени у ревизијском поступку успели у сразмерно незнатном делу, па им не припада право на накнаду трошкова тог поступка.

**Председник већа - судија
Добрила Страјина, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић